

Varmeplanlægning i Roskilde Kommune

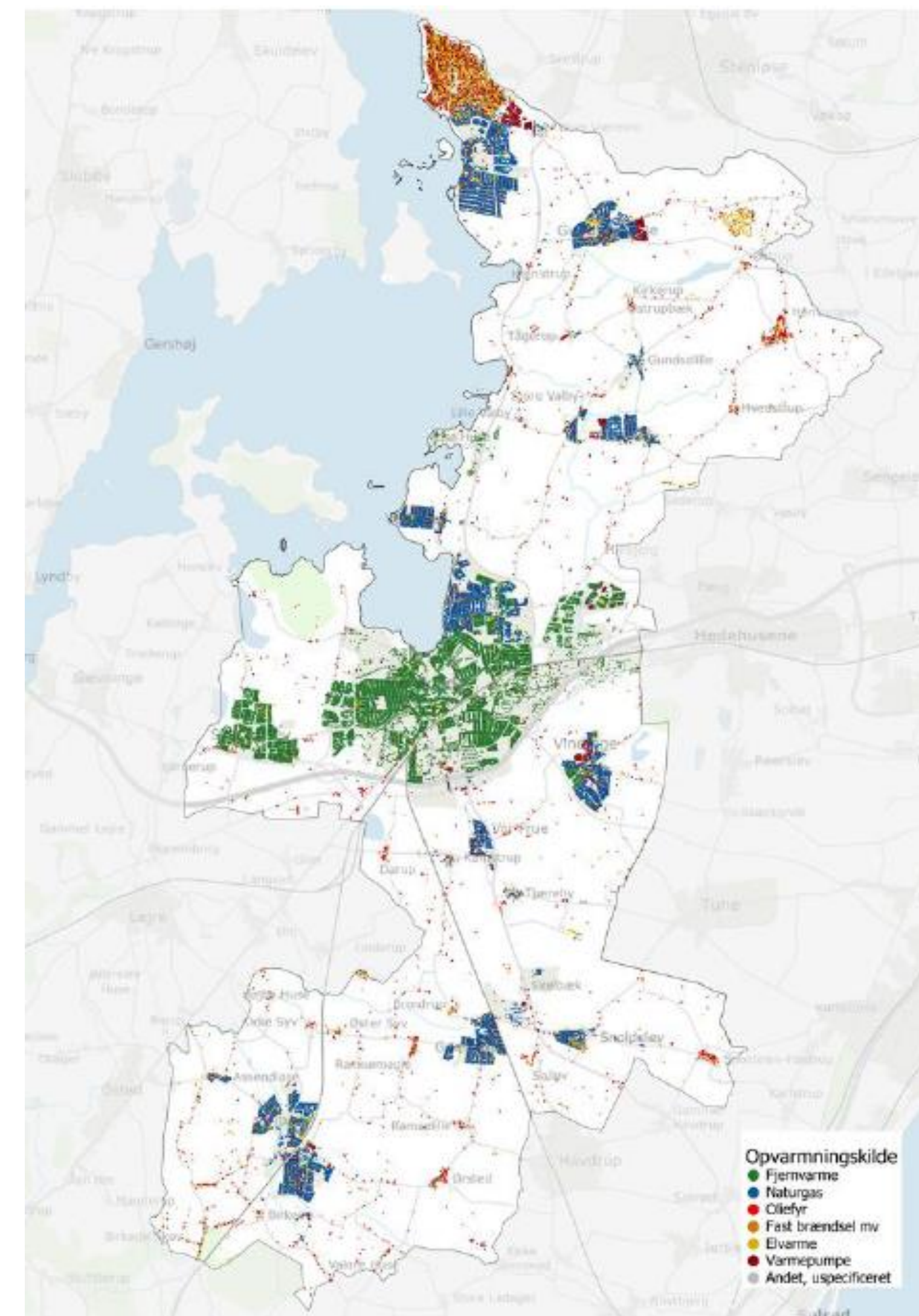
- Udfasning af naturgas og oliefyr i varmeforsyningen

Lucas Larsen og Stephen A. Johansen

Energiplanlæggere i Klima- og energiteamet Enhed for Grøn Omstilling

Punkter i oplægget

- Rammesætning – hvorfor ny varmeplanlægning?
 - Politiske klimamål og hidtidig varmeplanlægning
 - Krig i Ukraine, stigende energipriser og nationale aftaler om hurtigere udfasning af natur og olie i varmeforsyningen
- Opdateret varmeplanlægning 2022
 - Screening og anbefalinger fra Fors
 - Videre undersøgelse af fjernvarmepotentialeområderne
 - Usikkerhed og dilemmaer
- Løsninger til de områder hvor fjernvarmen ikke når ud
 - Lokale indsatser og initiativer

Rammesætning - Hvorfor ny varmeplanlægning?

Politiske mål

Roskilde Kommune har følgende byrådsgodkendte mål for varmeforsyning:

- CO₂-neutral el- og fjernvarmeforsyning i 2030
- CO₂-neutral individuel opvarmning i 2035

Målene er delmål på vej mod at være CO₂-neutral kommune som geografisk område i 2040.

I **april 2022** godkendte byrådet sagen "Grøn Varmeplanlægning", som sætter rammerne for, hvordan der skal arbejdes med omlægningen af varmeforsyningen i de dele af kommunen, som ikke i dag har mulighed for fjernvarme. Planen udpegede flere områder til fjernvarmeanalyse og fastlægger endvidere, hvordan bygningsejere i områder, som ikke kan få fjernvarme, kan vejledes.

Krav om fremskyndet planlægning

Verdenssituationen med krig i Ukraine og stigende energipriser har nu påvirket varmeforsyningsmulighederne så væsentligt, at det har ført til en ny politisk aftale "**Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022**" (25. juni 2022) og efterfølgende aftale mellem Regeringen og KL "**Aftale om fremskyndet planlægning for udfasning af gas til opvarmning og klar besked til borgerne**" (29. juni 2022). Hvor omlægning af varmeforsyning tidligere primært var af klimahensyn, handler det nu også i høj grad også om forsyningssikkerhed og uafhængighed af russisk gas.

Et af de centrale delelementer fra aftalerne var, at kommunerne gennemførte en planlægningsindsats for omlægning til grøn varme i de områder, der i dag er naturgasforsynede, og sendte informationsbreve ud til alle ejendommejere med gas- eller oliefyr inden udgangen af 2022. Der skal udarbejdes og godkendes projektforslag frem til slut-2023.

Hvad er det nye?

Der er tale om opdatering af varmeplanlægningen fra april 2022. I april udpegede varmeplanen følgende 'naturgasbyer' til nærmere fjernvarmeanalyse:

- Viby
- Jyllinge midt
- Evt. Gadstrup (på baggrund af erfaring med Vindinge og Viby)

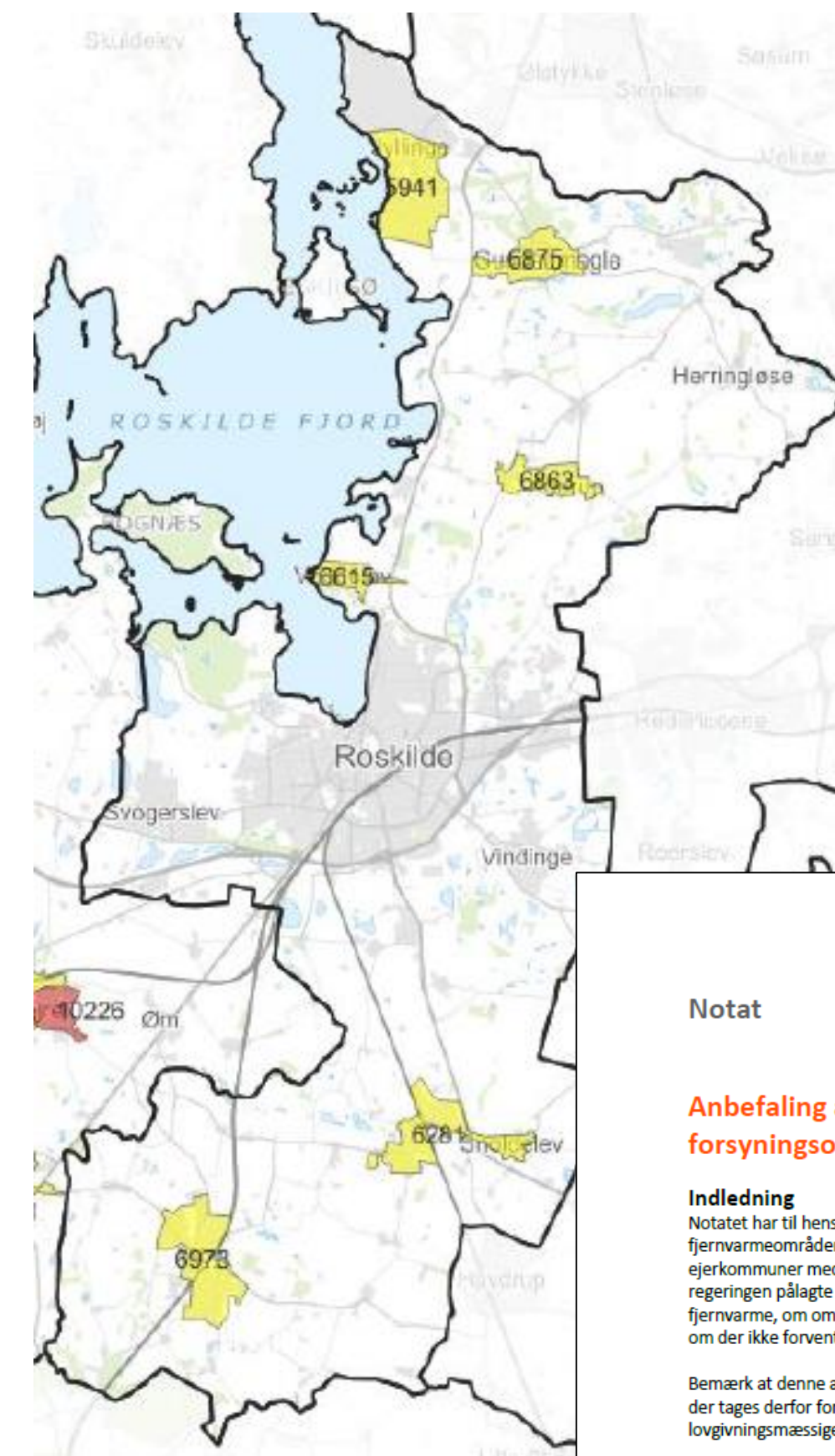
Efterfølgende kom Veddelev på 'listen' båret frem af borgerengagement

Fors A/S har i samråd med kommunen revurderet konklusionerne af screeningen i den såkaldte Rambøll-rapport, som kommunen fik udarbejdet i 2021, ud fra:

- erfaringerne med projektforslag i Vindinge,
- undersøgelse af mulighederne i Veddelev samt
- den aktuelle store efterspørgsel efter at blive fri af gassen – som giver indikation om en meget høj tilslutning OG accept af et tilslutningsbidrag.

=> På baggrund af dette og anbefalingerne skal Store Valby/Ågerup, Gundsømagle og Snoldelev (tilføjelse til Gadstrup) nu undersøges nærmere

*I Svogerslev, hvor Svogerslev Fjernvarme a.m.b.a er distributionsselskab, er der ikke planer om nye byudviklingsprojekter og dermed ikke planer om udvidelse af fjernvarmeområdet.

Notat

Anbefaling af mulige nye fjernvarmeområder i forsyningsområdet

Indledning

Notatet har til hensigt at beskrive metoden bag analysen af mulige potentielle fjernvarmeområder i Fors A/S forsyningsområde. Notatet skal forsyne Fors A/S ejerkommuner med anbefalinger til de informationer som er nødvendige til, den af regeringen pålagte udmelding til borgerne mhp., hvorvidt den enkelte borger kan få fjernvarme, om området skal analyseres nærmere iht. mulighed for fjernvarme eller om der ikke forventes fjernvarme i det pågældende område.

Bemærk at denne analyse er baseret på nuværende aktuelle anlægsomkostninger og der tages derfor forbehold for de hastige ændringer og variationer i hhv. den lovgivningsmæssige regulering og prisvariationer for anlægsarbejder.

Baggrund

Som konsekvens af aftale mellem regeringen og KL den 25. juni 2022, er kommunerne blevet pålagt hurtigst muligt, dog senest med udgangen af 2022, at give borgere med naturgas- og oliefyrt i naturgasforsyede områder klar besked på, om de kan få eller forventes at kunne få fjernvarme eller om de skal kigge efter andre alternativer.

Dele af aftalen er udmøntet i høringsudkast til cirkulære, som træder i kraft d. 24. okt. 2022. Dette notat beskriver hvilke forudsætninger og metode, der ligger til grund for Fors A/S vurdering af eventuelle mulige potentielle fjernvarmeområder med nuværende viden.

Metode

For at kunne give et kvalificeret bud på prioritering og udvælgelse af områder, der kan have potentiale for fjernvarme, er det valgt at lave en indledende prioritanalyse for ejerkommunernes kollektive gasforsyede byområder. Metoden bag analysen er bredt anerkendt i fjernvarmebranchen, bl.a. af Rambøll.

Prioritet, som er resultatet af prioritanalysen for et givent gasforsyning område, udtrykker investeringen i fjernvarmeledningsnettet i forhold til varmegrundlaget, mere præcist som hvad der skal investeres i ledningsnettet pr. tilsluttet MWh varmeeforbrug.

Jo lavere omkostning pr. tilsluttet MWh, svarende til et lavere prioritet, jo bedre økonomi vil der forventeligt være i at udrulle et fjernvarmenettet i det pågældende område. Da et fjernvarmenet er en forudsætning for at kunne levere fjernvarme, uagtet hvor fjernvarmen kommer fra, er det derfor valgt først at teste for om området økonomisk forventes at kunne bære investeringen i

Roskilde Kommunes opdaterede varmeplan 2022

D. 23. november 2022 godkendte byrådet sagen "Grøn Varmeplanlægning - opdateret":

Aktuelle fjernvarmeprojekter (godkendt og på vej)

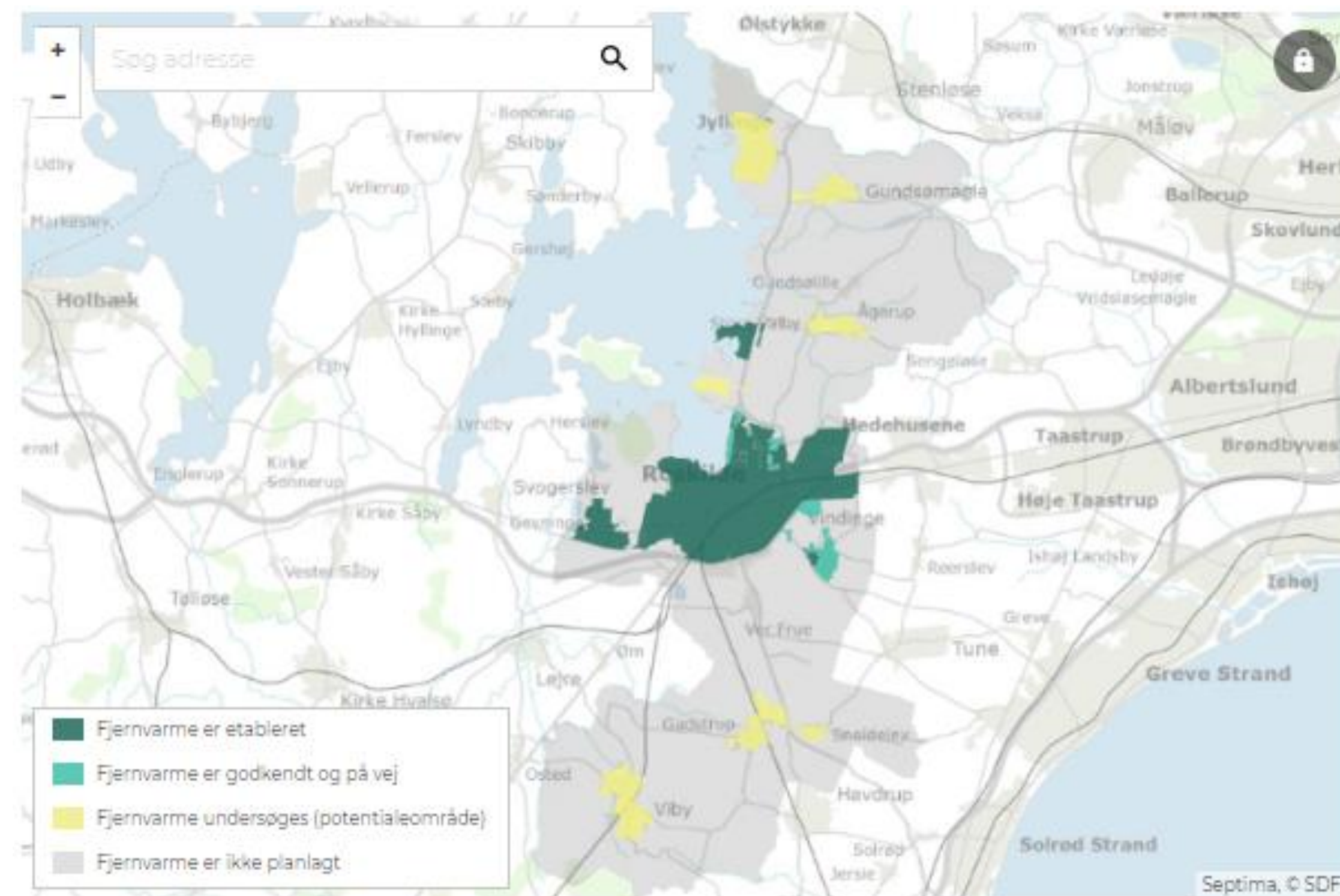
- Himmelev (ca. 1.450 gasfyr og 100 oliefyr)
- Vindinge (ca. 750 gasfyr og få oliefyr)

Fjernvarmepotentialeområde (Nærmere analyser udføres i 2023 for at afklare om der er grundlag for at udarbejde og godkende projektforslag for etablering af fjernvarme)

- Veddelev (ca. 350 gasfyr og få oliefyr) – projektforslag senest ved udgangen af februar
- Viby (ca. 1650 gasfyr og 50 oliefyr)
- Jyllinge midt (ca. 2.100 gasfyr og 50 oliefyr)
- Gadstrup/Snoldelev (ca. 800 gasfyr og få oliefyr)
- St. Valby/Ågerup (ca. 700 gasfyr og få oliefyr)
- Gundsømagle (ca. 800 gasfyr og få oliefyr)

BBR-udtræk fra 20/09-2022* viste, at der i alt var ca. 9.000 boliger registreret med gasfyr og 1100 boliger registreret med oliefyr i Roskilde Kommune.

Samlet potentiale i omlægning fra gas til fjernvarme: ca. 8.600, svarende til godt 90 % af det samlede antal boliger med gasfyr (og ca. 30% af oliefyrene) i kommunen

På www.roskilde.dk/varmeforsyning kan man finde det interaktive kort over varmeforsyningen.

*Optællingen er sket på baggrund af BBR-udtræk. Der kan derfor være diskrepanser (f.eks. har mange i Himmelev allerede fjernvarme, som endnu ikke er rettet i BBR)

**Jyllinge Nordmark er ikke udpeget som fjernvarmepotentialeområde, da BBR viser, at der er mange elopvarmede boliger i området. For elvarme gør det sig gældende, at fjernvarmekonverteringer typisk er forbundet med en betydelig ekstra investering i rørføring og radiatorer for den enkelte boligejer. Der forventes derfor en lav tilslutning ved et fjernvarmeprojekt.

Der er et stykke vej fra plan til realitet

Projektforslag udarbejdes af Fors A/S (aktuelt pres i rådgiverbranchen)

Kommunal godkendelse (skal være samfundsøkonomisk fordelagtigt set ift. individuelle varmepumper)

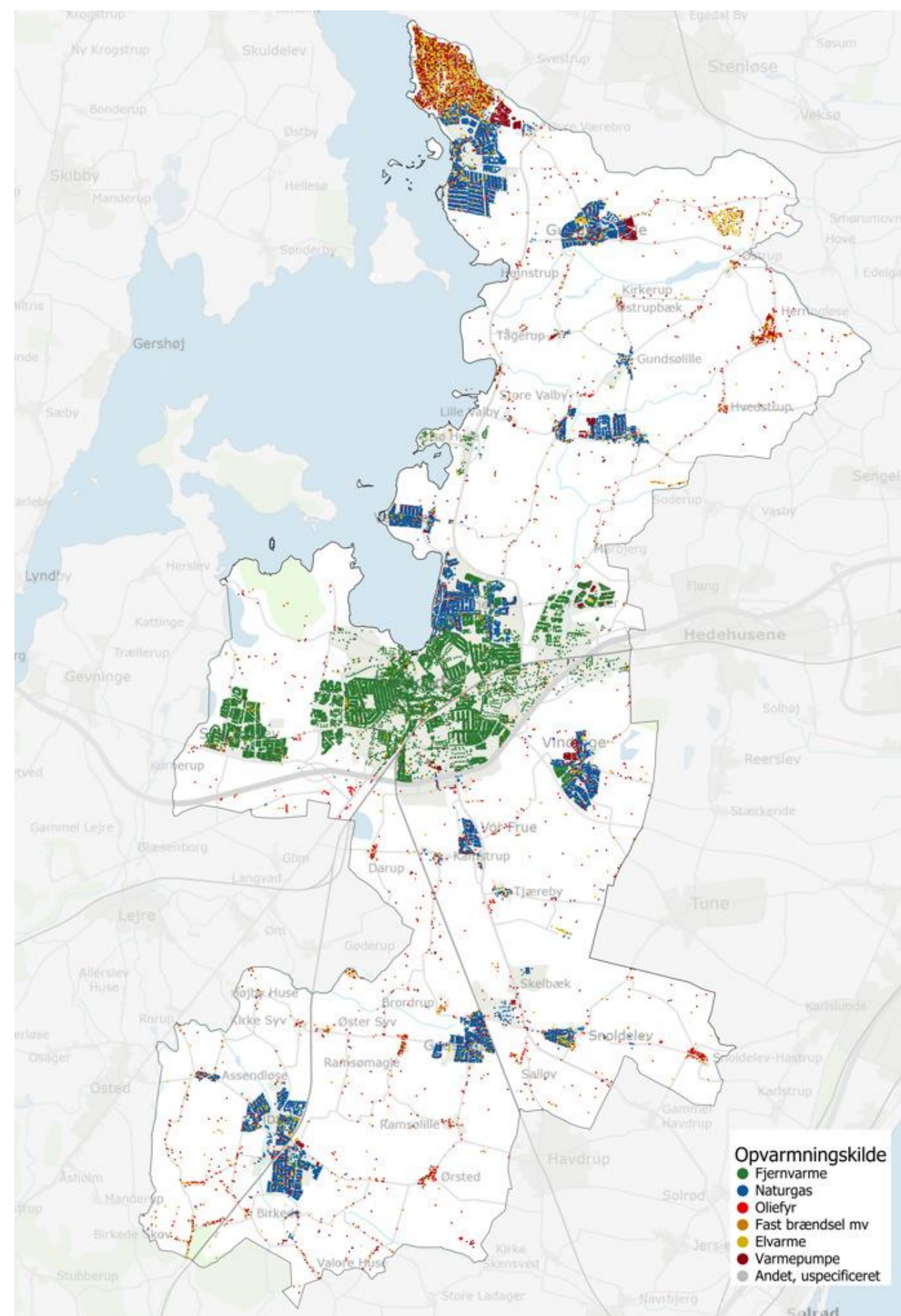
Evt. søge og opnå tilskud fra Fjernvarmepuljen

Projektet skal i udbud og komme 'i land' med en bæredygtig pris

Der skal opnås den forudsatte og nødvendige (høje) tilslutning

Div. myndighedsgodkendelser

Anlægsproces (aktuelt pres i branchen)

Usikkerhed og dilemma ift. Varmepumpepuljen

Hidtil har det været sådan, at når et projektforslag for fjernvarme er godkendt, var det ikke længere muligt for borgere i området at opnå tilsagn om statsligt tilskud til individuelle varmepumper gennem Bygningspuljen (Bygningspuljebekendtgørelsen).

Ifølge forslag til Bekendtgørelse om tilskud til konverteringer til varmepumper i bygninger til helårsbeboelse (Varmepumpepuljen), som har været i høring 8/9 til 6/10 2022 og forventes at træde i kræft i primo 2023, vil borgere med boliger i de områder, der er udlagt til fjernvarmepotentialeområder, heller ikke kunne søge om tilsagnet om tilskud til individuel varmepumper i 2023 imens det afklares om man kan godkende et projektforslag for etablering af fjernvarme.

Der er risiko for, at et projektforslag ikke kan påvise positiv samfundsøkonomi og at et område (eller dele af det) i løbet af 2023 må udgå som fjernvarmepotentialeområde. Hvis det mod forventning ikke viser sig muligt at udarbejde et projektforslag der kan godkendes, vil det blive indberettet til Plandata.dk hurtigst muligt, så borgerne i det givne område igen vil blive berettiget til at søge Varmepumpepuljen.

Varmeplan: Byområder ikke udpeges til fjernvarmepotentialeområde

Gasbyer hvor der ikke udarbejdes projektforslag

- Vor Frue
- Gundsølille
- Kamstrup
- Tjæreby
- Tågerup
- Assendløse

Svarer til ca. 400 boliger med gasfyr og 50 boliger med oliefyr

Disse byer er ikke udpeget til fjernvarmepotentialeområder, fordi screeningen har vist at investeringerne i fjernvarmeledningsnettet vil blive for høje ift. varmegrundlaget og/eller omkostningerne til planlægning, projektering og udbud vil være uforholdsmæssigt store ved mindre decentrale fjernvarmeudbygninger.

Oliefyr uden for kollektivt forsynede områder:
ca. 700 (ca. 65 % af det totale antal oliefyr i kommunen)

Hvilke muligheder er der for at erstatte gas- og oliefyr?

Udgangspunktet for områder, der ikke kan få fjernvarme, vil ofte være varmepumper. Enten individuelle eller mindre fællesvarmepumper.

Ved tæt/lav bebyggelser opfordrer Roskilde Kommune (ejer)foreninger til at samles, drøfte og søge rådgivning om en mindre fællesløsning (f.eks. Fælles varmepumpe på egnet areal).

Ved åben/lav bebyggelser opfordrer Roskilde Kommune grundejerforeninger til at samles og drøfte om gode fælles principper for placering af individuelle varmepumper for at forebygge mulige støjgener.

På Roskilde Kommunes hjemmeside er der vejledninger til grundejerforeninger m.fl. om, hvordan man kan gribe dialog om fremtidig varmeforsyning an.

*Hvis byområder samarbejder om at etablere et fælles anlæg med en varmekapacitet på 0,25 MW eller derover, vil det være omfattet af varmeforsyningsloven og skulle myndighedsgodkendes efter projektbekendtgørelsen af kommunen. For at et kollektivt varme-forsyningsprojekt kan godkendes, er der krav om at det ud fra en konkret vurdering skal påvises, at det er det samfundsøkonomisk mest fordelagtigt projekt sammenlignet med alternativerne (f.eks. Individuelle varmepumper).

Lokale indsatser og pulje

Grøn Puls

Det lokale partnerskab Grøn udgøres af Fors A/S, Roskilde Kommune, Erhvervsforum Roskilde og Boligselskabet Sjælland.

Hvis du har et oliefyr, kan du også få besøg af en energivejleder, som sammen med dig gennemgår din ejendom og varmeforsyning.

Efterfølgende får du tilsendt en Grøn Puls energirapport.

Læs mere om energitjek her:

<https://www.gronpuls.dk/boligejer/energitjek>

HVAD ER ET ENERGITJEK?

- En energivejleder foretager en mundtlig energigennemgang af dit hus
- Energitjekket tager ca. 2 timer
- Du får tilsendt en Grøn Puls Energirapport med oplysning om mulige energiløsninger og estimat over besparelspotentialet
- Umiddelbart efter du har modtaget din energirapport følger energivejlederen op telefonisk med et tilbud om at gå materialet igennem sammen

Pulje til screening for fælles varmeløsninger

Roskilde Kommune har oprettet en pulje, der kan bruges til at afsøge muligheden for fælles varmeløsninger. Der er afsat midler til at understøtte omstillingen til grøn varmeforsyning i de områder i kommunen, der ligger uden for de nuværende og potentielle fjernvarmeområder.

Formålet med puljen er at give støtte til foreninger til rådgiverbistand til indledende screening for muligheden for fælles varmeprojekter i mindre boligområder - som alternativ til individuelle varmepumper. Der kan søges støtte på op til 25.000 kr. per forening.

Læs mere om vilkår og krav på hjemmesiden:

www.roskilde.dk/fællesvarme

ROSKILDE
KOMMUNE

Tak for opmærksomheden

Få information og følg med i udviklingen på: www.roskilde.dk/varmeforsyning

Lucas Larsen
Klima- og energiplanlægger
lucasln@roskilde.dk
Tlf: 46 31 31 79

Stephen A. Johansen
Energiplanlægger
stephenaj@roskilde.dk
Tlf: 46 31 40 59

